

СХВАЛЕНО

педагогічною радою
протокол від 28.08.2026 р. №1

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом від 01.09.2026р
№ 42-ос
Директор НВК
Наталія ХОТИНЧЕНКО

**Положення
про академічну доброчесність учасників
освітнього процесу Риботинського
навчально-виховного комплексу
«Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів-
дошкільний навчальний заклад»**

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти, педагогічних працівників (далі – Положення) (далі – Заклад) є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг, наданих здобувачам освіти, встановлює моральні принципи і загальні етичні норми у відносинах між учасниками освітнього процесу, виконання ними своїх обов'язків, які встановлені згідно з вимогами чинного законодавства України, Правил внутрішнього трудового розпорядку та інших чинних у закладі локальних нормативних актів, на підставі яких розроблено Положення.

1.2. Положення розроблено на основі законів України ["Про освіту"](#), ["Про вищу освіту"](#), ["Про фахову передвищу освіту"](#), ["Про професійну освіту"](#), ["Про повну загальну середню освіту"](#), ["Про дошкільну освіту"](#), ["Про позашкільну освіту"](#), ["Про наукову і науково-технічну діяльність"](#), «Про академічну доброчесність», Статуту НВК, Правил внутрішнього трудового розпорядку, Колективного договору та інших чинних у закладі локальних нормативних актів.

1.3. Метою Положення є формування в закладі демократичних відносин між учасниками освітнього процесу, дотримання високих професійних стандартів на різних рівнях діяльності закладу. Розвиток корпоративної культури, забезпечення академічної свободи і сприятливий психологічний клімат у колективі підвищує авторитет та ідентичність закладу.

1.4. Заклад освіти у своїй діяльності дотримується принципу меритократії (оцінювання учнів винятково на підставі їх знань та вмінь; працівників – на основі їх професійної компетентності, результатів роботи та особистого внеску у розвиток ліцею).

1.5. У своїй діяльності заклад освіти керується принципом незалежності здобуття повної загальної середньої освіти від впливу політичних партій, громадських і релігійних організацій.

1.6. Адміністрація НВК гарантує дотримання статті 46 Конституції України (Адміністративний тиск стосовно політичних, релігійних переконань та волевиявлення працівників є неприпустимим).

1.7. Педагогічні працівники та здобувачі освіти зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

2. Етика, принципи та шляхи академічної доброчесності

2.1. Базовими цінностями академічної доброчесності є:

чесність суб'єктів академічної діяльності перед собою та іншими особами;

довіра до результатів академічної діяльності інших осіб, зокрема до того, що ці результати здобуті чесно та з дотриманням відповідних правил і стандартів;

повага до честі і гідності своєї та інших членів академічної спільноти, цінування різноманіття думок, повага до прав інтелектуальної власності інших осіб;

справедливість у ставленні суб'єктів академічної діяльності один до одного, зокрема створення справедливих політик закладів освіти, наукових установ, послідовне та неупереджене реагування на порушення академічної доброчесності, доброчесне оцінювання результатів академічної діяльності;

відповідальність суб'єктів академічної діяльності перед собою, один перед одним і перед суспільством за результати своєї академічної діяльності;

стійкість у доброчесному провадженні своєї академічної діяльності незалежно від зовнішніх і внутрішніх спонукань до порушення академічної доброчесності та від наявності чи відсутності зовнішнього контролю;

рішучість у формуванні та утвердженні культури академічної доброчесності, сміливість у захисті академічної доброчесності в академічній діяльності.

2.2. Основними принципами академічної доброчесності є:

пріоритетність забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти шляхом застосування відповідних методів навчання, виховання, стимулювання і заохочення;

відкритість інформації про правила академічної доброчесності, види порушень академічної доброчесності та відповідальність за них;

нетерпимість (нульова толерантність) до будь-яких проявів порушення академічної доброчесності;

повага до результатів академічної діяльності (авторства) іншої людини та непорушність прав інтелектуальної власності;

уникнення конфлікту інтересів.

2.3. Політика академічної доброчесності:

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

• Академічна доброчесність учителів базується на:

- дотриманні Конвенції ООН “Про права дитини”, Конституції, законів України;
- наданні якісних освітніх послуг із використанням у практичній професійній діяльності інноваційних здобутків у галузі освіти;
- обов’язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення;
- незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій;
- утвердженні позитивного іміджу закладу освіти, примноження його традицій;
- дотриманні корпоративної етики;
- дотриманні етичних норм спілкування із здобувачами освіти, їх батьками та особами, які їх замінюють; процес здійснюється на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності;
- запобіганні корупції, хабарництву;
- збереженні, поліпшенні та раціональному використанні навчально-матеріальної бази закладу;
- дотриманні спеціальних законів за порушення академічної доброчесності та даного Положення, зокрема, посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- наданні правдивої інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності;
- об’єктивному та неупередженому оцінюванні знань та вмінь здобувачів освіти;
- ефективному виконанні своїх функціональних обов’язків, підвищенні кваліфікації;

- не розголошуванні конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом;
- уникненні приватного інтересу та конфлікту інтересів;
- здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення;
- невідворотності відповідальності з підстав та в порядку, визначених відповідно до Закону України “Про освіту” та іншими спеціальними законами.

• **Учителі зобов’язані дотримуватися таких правил:**

- ставитися з повагою до здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу;
- ґрунтувати власну діяльність на надійних і достовірних даних, що базуються на результатах досліджень та відображають сучасний стан знань з відповідних питань;
- перевіряти надійність і достовірність інформації, що надається здобувачам освіти та іншим учасникам освітнього процесу;
- чітко окреслювати очікувані результати навчання, встановлювати зрозумілі вимоги до виконання навчальних завдань та мати прозору систему оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, яка базується на чітких оприлюднених критеріях;
- доброчесно оцінювати академічні твори та навчальні роботи здобувачів освіти, переконуватися у відсутності ознак порушення академічної доброчесності;
- власним прикладом сприяти формуванню у здобувачів освіти академічної доброчесності;
- стимулювати та заохочувати здобувачів освіти до дотримання академічної доброчесності;
- вчасно, неупереджено, невивірковано реагувати на будь-які прояви порушення академічної доброчесності, припиняти такі порушення, застосовувати до здобувачів освіти заходи реагування на порушення академічної доброчесності у випадках і порядку, визначених цим Законом, спеціальними законами та/або внутрішніми актами.

• **Академічна доброчесність здобувачів освіти передбачає:**

- дотримання норм Конституції України, норм чинного законодавства України, загальноприйнятих етичних норм;
- шанобливе ставлення до державної символіки та символіки закладу;
- сприяння формуванню та поширенню позитивного іміджу закладу освіти;
- шанобливе ставлення до історії, до здобутків педагогів, випускників, товаришів тощо;
- збереження та примноження славних традицій закладу, підвищення його престижу власними досягненнями у навчанні та роботі;

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема, під час оцінювання результатів навчання (самостійні, контрольні, ДПА);
- особисту присутність на всіх заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- повагу честі та гідності інших осіб;
- допомогу учасникам освітнього процесу, що опинилися у складних життєвих обставинах;
- раціональне та дбайливе використання матеріально-технічної бази ліцею;
- використання у навчальній і дослідницькій діяльності перевіреної інформації, джерел, грамотного посилання на них;
- використання ІІІ можливо лише з дозволу вчителя та з посиланням на факт його використання;
- використання не фальсифікованої інформації, досліджень та їх результати;
- не пропонувати хабар за отримання переваг, не заохочувати будь-якими засобами зміни академічної оцінки;
- відповідальність за порушення Положення;
- повідомлення адміністрації закладу у разі порушення Положення іншими особами освітнього процесу.

• **Порушення академічної доброчесності**

1. Порушенням академічної доброчесності є дія чи бездіяльність суб'єкта академічної діяльності, передбачена Законом про академічну доброчесність або спеціальними законами.

2. Порушення академічної доброчесності характеризується однією чи кількома з таких ознак:

1) обман - свідоме (умисне) надання чи оприлюднення будь-якої неправдивої інформації про себе (інших осіб) чи про результати своєї (інших осіб) академічної діяльності;

2) несправедливість, що виявляється у вчиненні однієї чи кількох таких дій:

порушення принципу рівності, зокрема шляхом упередженого та/або дискримінаційного ставлення до іншого учасника освітнього процесу, вченого;

упереджене оцінювання результатів академічної діяльності;

застосування виду академічної відповідальності, що не відповідає змісту та рівню (значущості) вчиненого порушення академічної доброчесності;

надання або отримання незаслуженої переваги;

3) бездіяльність, неприйняття (несвоєчасне прийняття) рішень, невиконання (несвоєчасне виконання), свідоме порушення своїх обов'язків, визначених законодавством, внутрішніми актами;

4) привласнення результатів інтелектуальної діяльності іншої особи (інших осіб)

3. Видами порушень академічної доброчесності є:

- 1) відчуження авторства;
- 2) академічний плагіат;
- 3) приписування авторства;

- 4) самоплагіат;
- 5) фабрикація;
- 6) фальсифікація;
- 7) недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом;
- 8) недоброчесне оцінювання;
- 9) несамотійне виконання завдання;
- 10) недозволена допомога;
- 11) академічний саботаж;
- 12) схилення до порушення академічної доброчесності.

- **Відповідальність за порушення академічної доброчесності**

За порушення норм Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності згідно з вимогами чинного законодавства України.

- За порушення правил академічної доброчесності педагогічні працівники притягуються до таких форм відповідальності:

- дисциплінарної;
- адміністративної;
- відмова у присвоєнні або позбавленні присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

- За порушення правил академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до таких форм відповідальності:

- попередження;
- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- позбавлення або скорочення наданих закладом пільг.

3. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

3.1. Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначають спеціальні закони та внутрішнє Положення НВК

Положення

про види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності

Порушення академічної доброчесності	Суб'єкти порушення	Обставини та умови порушення академічної доброчесності	Наслідки і форма відповідальності	Орган / посадова особа, які приймають рішення про призначення виду відповідальності
Списування	Здобувачі освіти	- самостійні роботи; - контрольні роботи; - діагностувальні роботи; - контрольні зрізи знань; - річне оцінювання; - моніторинг якості знань	Повторне письмове проходження оцінювання. Термін - 1 тиждень. Або повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми	Учителі-предметники
Списування	Здобувачі освіти	- ДПА;	Повторне проходження оцінювання за графіком проведення ДПА у закладі	Атестаційна комісія
Списування	Здобувачі освіти	- I етап Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів	Робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах	Оргкомітет, журі

**До академічної відповідальності притягують лише здобувачів освіти,
яким на момент порушення виповнилося 14 років.
Для учнів молодших 14 років застосовуються виховні заходи:
бесіди, попередження, повторне виконання завдання**

Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти	Педагог	Свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання - усні відповіді; - домашні роботи; - контрольні роботи; - лабораторні та практичні роботи; - ДПА; - тематичне оцінювання; - моніторинг;	Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань	Адміністрація НВК, атестаційні комісії усіх рівнів
--	---------	---	--	--

Обман: - фальсифікація - фабрикація - плагіат	Педагог як автор	Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками: - методичні рекомендації; - навчальний посібник; - навчально-методичний посібник - наочний посібник; - практичний посібник; - навчальний наочний посібник; - збірка; - методична збірка; - методичний вісник; - стаття; - методична розробка	У випадку встановлення порушень такого порядку: а) спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови у присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; б) у разі встановлення в атестацій-ний період фактів списування здобувачами освіти під час контрольних зрізів знань, фальсифікації результатів власної педагогічної діяльності позбавлення педагогічного працівника кваліфікаційної категорії	Педагогічна та методичні ради закладу, науково-методична рада методичного кабінету, атестаційні комісії (закладу освіти, міська)
Порушення морально-етичних норм поведінки	Учасники освітнього процесу	Конфлікти через: - відсутність поваги до гідності учасників освітнього процесу; - вживання ненормативної лексики у спілкуванні з однокласниками; - погрози, переслідування через надання та поширення	У випадку встановлення причин порушення морально-етичних норм поведінки рекомендується: - провести бесіди з метою усунення конфлікту; - звернутись з клопотанням про можливість притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності	Комісія з питань академічної доброчесності

		неправдивої інформації у різних формах спілкування (соціальні мережі); - порушення правил поведінки під час (уроків, перерв, позакласних заходів)		
--	--	---	--	--

4. Організація роботи Комісії з питань академічної доброчесності

З метою дотримання норм Положення в закладі створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі – Комісія)

4.1. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням Положення та моніторингу щодо взаємного дотримання усіма учасниками освітнього процесу морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення.

4.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації закладу щодо накладання відповідних санкцій.

4.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом ліцею, Правилами внутрішнього трудового розпорядку, іншими локальними документами закладу та цим Положенням.

4.4. До складу Комісії входять представники педагогічного колективу та батьківської громади.

Персональний склад Комісії затверджується рішенням педагогічної ради.

Термін повноважень Комісії – 1 рік.

4.5. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу.

4.6. Комісія зі свого складу обирає голову, заступника та секретаря.

4.7. Організаційною формою роботи Комісії є засідання, які проводяться протягом трьох наступних робочих днів з дня отримання заяви.

4.8. Питання щодо відкритості засідання вирішує сама комісія.

4.9. На комісію запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається справа щодо порушення академічної доброчесності.

4.10. Рішення приймаються відкритим голосуванням.

4.11. Засідання Комісії оформлюється протоколом, з обов'язковими підписами голови та секретаря.

4.12. За результатами проведених засідань готуються вмотивовані рішення. Висновки мають рекомендаційний характер.

4.13. Повноваження комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення Положення;
- залучати до своєї роботи експертів із тієї чи іншої галузі, використовувати технічні та інші засоби для встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- проводити інформаційну, освітню роботу; надавати рекомендації та консультації; ініціювати за необхідністю перевірку;
- інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та локальних документів закладу.

5. Попередження академічної не доброчесності

Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності в закладі проводиться наступний перелік профілактичних заходів:

- ознайомлення всіх представників освітнього процесу із Положенням;

- інформування педагогічних працівників, здобувачів освіти та їх батьків про необхідність дотримання академічної доброчесності та професійної етики;
- проведення семінарів для здобувачів освіти щодо правил використання інформаційних джерел;
- ознайомлення Громади НВК із Положенням;
- проведення освітньої, інформаційної роботи з батьками на батьківських комунікаціях;
- посилення контролю педагогічних працівників щодо дотримання Положення.

6. Заключні положення

Положення та зміни до нього ухвалюються педагогічною радою НВК більшістю голосів і набирає чинності з моменту схвалення, вводиться в дію наказом директора закладу.

Незнання або нерозуміння норм Положення не є виправданням неетичної поведінки. Заклад забезпечує доступ до тексту Положення через офіційний сайт НВК.